

[joop.nl](https://www.joop.nl)

Opinie Lasse van den Dikkenberg: Werkloosheid stijgt onder rechtse kabinetten

Lasse van den DikkenbergStudentLasse van den Dikkenberg is student aan de Universiteit Leiden

[Caspar Dullaart](#)

[advertentie]

Opinie 15 maart 2017

Een rechtse overheid creëert geen banen. De economische crisis kan onmogelijk 10 jaar lang als excuus gelden voor falend beleid op dit gebied

De afgelopen kabinetten heeft Rutte zichzelf op de borst geklopt over het af en toe laten dalen van de werkloosheid. Toch telde Nederland in januari nog zo'n 509.000 werklozen. Dit is een daling ten opzichte van het gemiddelde van 2016 wat op zo'n 538.000 lag. Ook is het een daling ten opzichte van het gemiddelde van 2015, toen telde Nederland nog zo'n 614.000 werklozen. Ik vind het geen probleem dat we werkloosheid erbij pakken als graadmeter voor succes van een kabinet. Ik ben het met de VVD eens dat dit een belangrijke impact heeft op het leven van mensen en dat werkloosheidscijfers dan ook moeten worden meegewogen in de beoordeling van de effectiviteit van regeringsbeleid.

cc-foto: Roel Wijnants

Nou kijk ik, als archeoloog, liever naar een grotere tijdsdiepte dan de ontwikkelingen van de afgelopen maanden, of de ontwikkelingen tijdens één regeerperiode. Dit is iets wat Mark Rutte als historicus zou moeten begrijpen. Laten we daarom iets verder kijken dan onze neus lang is, laten we de ontwikkeling van de werkloosheid van de afgelopen 35 jaar bekijken. We praten dan over de kabinetten Lubbers I-III (1982-1994), Wim Kok I-II (1994-2002), Balkenende I-IV (2002-2010) en Rutte I-II (2010-2017). Op de links rechts schaal kunnen we deze globaal indelen in Lubbers I-III (gematigd rechts), Wim Kok II (gematigd links), Balkenende I-IV (gematigd rechts), Rutte I (rechts), Rutte II (gematigd rechts).

In de kabinetperiodes Lubbers I-III zagen we een stijging in de werkloosheid van 413.000 in 1982 tot 441.000 in 1994. Onder de kabinetten Wim Kok I-II zagen we een scherpe daling van 413.000 tot nog maar 302.000 in 2002. Na het aftreden van Wim Kok steeg de werkloosheid echter weer spectaculair onder de kabinetten Balkenende van 302.000 in 2002 tot 426.000 in 2010.

Wanneer we de eerste periode bekijken zien we dat de werkloosheid aan het begin van de kabinetperiode stond op zo'n 354.000 in 1998. Aan het eind van dit kabinet stond de werkloosheid nog op 302.000 in 2002. Tijdens de kabinetten Balkenende I-IV steeg de werkloosheid al snel in rap tempo tot 426.000 in 2010. Onder de kabinetten Rutte I en Rutte II zette deze stijging zich verder door. In 2017 was de werkloosheid onder Rutte gestegen tot 509.000. Dit daling van de afgelopen twee jaar doet hier weinig aan af wanneer we de werkloosheid op de lange termijn bekijken. In de periode 2002-2017 is de bevolking met zo'n 5,5 procent gestegen. Dit betekent dat je onder een neutraal regeringsbeleid slechts een stijging van zo'n 17.000 extra werklozen zou verwachten. Als we het rechtse regeringsbeleid niet hadden gehad zouden we dus slechts 319.000 werklozen hebben in 2017.

Vaak worden deze dramatische werkloosheidscijfers gewijd aan de gevolgen van de economische crisis. Maar ook in de periode voor de economische crisis steeg de werkloosheid, vanaf het moment dat Nederland weer een rechts kabinet kreeg. In 2003, 2004, 2005, 2006 en 2007 lag de werkloosheid hoger dan in 2002. Alleen in 2008 aan de vooravond van de economische crisis was de werkloosheid weer gedaald tot 300.000.

Onder de kabinetten Rutte I-II zette de stijging zich door tot wel 509.000 in 2017. De economische crisis kan onmogelijk 10 jaar lang als excuus gelden voor falend beleid op dit gebied. In Duitsland lag de werkloosheid in 2015 al op het laagste peil in de afgelopen 25 jaar. Als een economische crisis 10 jaar na dato nog steeds zorgt voor een stijging van 40% werkloosheid ten opzichte van het begin van deze crisis, dan faalt je beleid.

De VVD zegt altijd dat de overheid geen banen creëert. Deze stelling beoordelen we dan ook als half waar. Een overheid waarin een rechtse partij het voor het zeggen heeft creëert inderdaad geen banen maar alleen werkloosheid. Maar een links kabinet kan wel degelijk banen creëren en de werkloosheid terug dringen.

```
{ "ci": "2", "c2": "17827132", "ns_site": "po-totaal", "potag1": "joop", "potag2": "opinions", "potag3": "bnnvara", "potag4": "vara", "potag5": "themaportal", "potag6": "", "potag7": "", "potag8": "site", "potag9": "site", "name": "joop.opinions.artikel.werkloosheid-stijgt-onder-rechtse-kabinetten", "bnnvara_title": "joop" }
```

Bewaren